

ABAKUKO PRANAŠYSTĖ.

ĮVADA.

1. Abakukas turėjo būti gana retas vardas pas senovės žydus, nes be šios pranašystės autoriaus šv. Rašte randame taip pavadintą tik vienui vieną asmenį, kurs irgi buvęs pranašas (Dan. 14, 32...). Tas vardas ebr. kalboje reiškia: apkabinamas, arba: kurs apkabina. Tiesioginių žinių apie pranašą Abakuką neturime. Iš paskutinės jo giesmės eilutės (3, 19) galima daryti išvada, kad Abakukas gal buvo bažnyčios giesmininkas, todėl jis galėjo būti lėvitas, ar net kunigas. Pranašas Abakukas gyveno ir rašė, be abejo, pirm Babilono nelaisvės; iš jo žodžių aišku, kad babiloniečiai dar nė karto nebuvo užpuolę Palestinos, kad jų puolimą, nors ir neilgai trukus įvyksiantį, jam teko skelbti iš anksto, kaipo beveik netikėtiną dalyką, kurs niekam į galvą nebuvo atėjęs. Tiksliau nustatyti laiką, kuriame Abakukas gyveno, nesant atatinkamų davinių, negalima. Toki žydų tautos padėtis, kokią piešia Abakukas, galėjo būti paskutiniais karaliaus Manaso viešpatavimo (698—643) metais. Kitas pranašas Abakukas, kuriam buvo liepta nunešti Danièliui valgyti (Dan. 14, 32), turėjo gyvient žymiai vėliau, todėl jis negalėjo būti šios pranašystės autorius.

2. Kaip Naumas asirijiečiams, taip Abakukas kaldėjiečiams arba babiloniečiams, kurie po asirijiečių buvo tapę rytų valdovais, panašauja bausmes ir žuvimą. Jis pradeda savo pranašystę paskelbimu bausmių, kurių Viešpats pasinaudodamas kaldėjiečiais kaipo įrankiu, siųs nusikaltusiems žydams; toliau dejuoja dėl kaldėjiečių nuožmumo ir skelbia Dievo vardu tiems nuožmiems kaldėjiečiams didžiausių nelaimių (1, 1—2, 20). Antroji Abakuko pranašystės dalis yra labai graži lirinė psalmė, kurioje pranašas paskelbęs Viešpaties nužengimą iš savo dangiškos buveinės, nusidėjėlių bausti ir teisiųjų gelbėti, aprašo jausmus, kokių gerųjų sielose sužadina Viešpaties nutarimų įvykinimas (3,1—19).

Abakukas vadinamas tikėjimo pranašu. Matydamas tautos kančias, jis laukia, kad tikėjimas nugalės ir todėl Dievo karalystė nežus. Abakuko žodžius Nauj. Testamente kelis kartus mini šv. Povilas.

PROPHETIA HABACUC. ABAKUKO PRANAŠYSTĖ.

1. Dievo teismas nusidėjėliams.

Caput I. 1 Onus, quod vidit
Habacuc propheta.
2 Usquequo Domine clama-
bo, et non exaudies? vocifera-
bor ad te vim patiens, et non
salvabis? 3 Quare ostendisti mi-
hi iniquitatem, et laborem, vi-
dere praedam, et iniustitiam con-
tra me? et factum est iudicium,
et contradictio potentior. 4 Prop-
ter hoc lacerata est lex, et
non pervenit usque ad finem
iudicium: quia impius praevalet
adversus iustum, propterea egre-
ditur iudicium perversum.
5 Aspicite in gentibus, et vi-
dete: admiramini, et obstupescite:
quia opus factum est in diebus
vestris, quod nemo credet cum

1 perskyrimas. 1 Našta, ku-
rią matė pranašas Abakukas.
2 Iki kolei, Viešpatie, aš šauk-
siu ir tu neišklausysi?—kelsiu į
tave savo balsą, kentėdamas smur-
tą ir tu negelbėsi? 3 Kam tu man
rodai neteisėtumą ir vargą, duo-
di matyti savo akimis plėšimą ir
neteisybę? vaidas kilsta ir prieš-
taravimas įsigali. 4 Todėl įstaty-
mas laužomas ir teisybė nebe-
išeina aikštėn; nes bedievis nuga-
li teisųjį, todėl teismas išeina iš-
kreiptas.

5 Pasižvalgykite tarp tautų ir
matykite, stebėkitės ir baisėkites,
nes jūsų dienose įvyksta dalykas,
kuriam niekas netikės, kai bus

1,1—2,20. Pranašas dejuoja dėl bedievių neteisybės, pranašauja jiems kaldėjiečių užpuolimą, išreiškia savo skausmą dėl kaldėjiečių žiaurumo ir laukia Viešpaties atsakymo (1,1—2,1); toliau Viešpaties vardu stiprina žydų tikėjimą ir skelbia nelaimes plėšikams, prispaudėjams, pasityčiotojams ir stabų garbintojams (2,2—20).

(1,1) *Našta:* Dievo apreikštas regėjimas pilnas grąsymų ir bausmių. — (2) *Iki kolei...* Pranašas nebegali ilgiau tylomis pakęsti tautos piktadarybių, kurios gal buvo palietusios ir jį patį; jis šaukiasi į Viešpatį. — *Kelsiu...* Anot ebr. t.: klyksiu tau: smurtas! ir tu negelbėsi. Smurtas buvo įsigalėjęs visame viešame ir privačiame gyvenime: beturčiai buvo skriaudžiami turtuolių, piktumui nebuvo galo. Pranašas kelia savo balsą į dangų, kad pats Dievas gintų savo garbę. — (3) *Kam tu man...* Anot ebr. t.: kam tu man duodi matyti neteisybes ir žiūri į priespaudą? Griovimas ir smurtas mano akyse, kilo vaidas ir vis iš naujo prasideda prieštaravimas. Kadangi Dievas nesustabdo piktadarių ir jų nebaudžia, jie darosi dar piktesni ir mano, kad visai nebus nubausti. — (4) *Laužomas.* Įstatymo nebesilaikoma, todėl ir teisybė paminama po kojų. — *Negali.* Ebr. t.: apsupa, laiko savo tinkle.

(5) *Pasižvalgykite...* Tai Dievo žodžiai bedieviams: daug tautų yra aplinkui; jos visos gali būti Dievo rūstybės įrankiai: tačiau nepaprasta bausmė sutiks piktadarius. Šitą eil. kartoja šv. Povilas Apd. 13, 40 laikydamos LXX vertimo, kurs savo esmine prasme nesiskiria nuo

narrabitur. 6 Quia ecce ego sus-
citabo Chaldaeos, gentem ama-
ram, et velocem, ambulantem su-
per latitudinem terrae, ut possi-
deat tabernacula non sua. 7 Hor-
ribilis, et terribilis est: ex semet-
ipsa iudicium, et onus eius egre-
dietur. 8 Leviores pardis equi
eius, et velociores lupis vesper-
tinis; et diffundentur equites eius:
equites namque eius de longe
venient, volabunt quasi aquila
festinans ad comedendum. 9 Om-
nes ad praedam venient, facies
eorum ventus urens: et congre-
gabit quasi arenam, captivitatem.
10 Et ipse de regibus triumpha-
bit, et tyranni ridiculi eius erunt:
ipse super omnem munitionem ri-
debit, et comportabit aggerem,
et capiet eam. 11 Tunc mutabitur
spiritus, et pertransibit; et corru-
et: haec est fortitudo eius dei sui.
12 Numquid non tu a prin-
cipio Domine Deus meus, sancte
meus, et non moriemur? Domi-
ne in iudicium posuisti eum: et
fortem ut corriperes, fundasti
eum. 13 Mundi sunt oculi tui, ne

pasakojamas. 6 Nes štai aš paža-
dinsiu kaldėjiečius, rūsčią ir smar-
kią tautą, kuri eina per tolimą
žemę, kad pasisavintų ne savo
padangtes. 7 Ji nuožmi ir baisi;
jos teisė ir reikšmė eina iš jos
pačios. 8 Jos žirgai lengvesni už
lūšius ir greitesni už vilkus va-
kare; jos raiteliai plačiai išsisklai-
dę; nes jos raiteliai ateina iš toli,
skrenda kaip aras, kurs skubina-
si prie ėdesio. 9 Visi jie eina prie
grobio, jų veidai svilinantis vėjas,
ir ji surinks belaisvius, kaip smėlį.
10 Jis didžiuosis nugalėjęs kara-
lius, ir kunigaikščiai bus jam pa-
juoka; jis juoksis iš visų tvirto-
vių, supils pylimą ir paims jas.
11 Tuomet pakitės jo dvasia, jis
pereis ir sukniubs; ta yra jo sti-
prybė, kurią jis turi iš savo dievo.

12 Argi tu, Viešpatie, nebuvai
nuo pat pradžios mano Dievas,
mano šventasis? ir mes nemirsi-
me. Viešpatie, tu pastatei jį teis-
ti ir padarei jį galingą, kad su-
draustumei. 13 Tavo akys perdaug

ebr. t. — *Ivyksta.* Ebr. t.: aš įvykinu dalyką. Tas dalykas stovi jau tarsi prieš jūsų duris. Kad kaldėjiečių įvykintas smūgis buvo visai netikėtas, paliudija Pranašas Jeremijas, Raud. 4, 12. — **(6)** *Kaldėjiečius.* Kaldėjiečiais pranašas vadina Babilono ir Babilonijos kovtojus.—**(7)** *Baisi:* net pasižiūrėti. — *Jos teisė...:* ji daro, reikalauja ir liepia daryti, ką tik ji pati nori, nežiūri jokių svetimų teisių. — **(8)** *Vakare:* todėl labai išalkę. — **(9)** *Svilinantis vėjas:* kurs viską džiovina, naikina. — *Kaip smėlį:* kuris renkamas nesipriešina. — **(10)** *Jis didžiuosis...* Ebr. t.: jis (kaldėjiečių vadas) tyčiosis iš karalių, kilnieji bus jam pajuoka. — **(11)** *Jo dvasia...:* Jis pakeis savo sumanymus, dar labiau įsidrąsins, eis greitai kita kryptimi ir susilauks žuvimo ten, kur jos mažiausiai laukė. Anot ebr. t.: Jis tęs toliau (kaip) vėjas ir nusikals; jo paties jėga yra jo dievas (plg. Iz. 47,7.8).

(12) *Argi tu nebuvai...* Pranašas nuolankiai primena, kokie buvo nuo seniausių laikų Dievo santykiai su tauta; jis, būdamas tautai Jahvė, sandoros Dievas, negali ir toliau jos apleisti; būdamas šventasis, jis negalės pataikauti bedieviams kaldėjiečiams. Todėl pranašas, tyliai maldaudamas, išreiškia savo pasitikėjimą: ***mes nemirsime,*** t. y. tauta nežus amžinai. — *Pastatei jį teisti:* davei jam laikinai teisti mus, bet ne visiškai sunaikinti. — *Ir padarei...* Anot ebr. t.: ir tu, o uola, pastatei jį bausti. Uola čia vadinamas pats Viešpats (plg. Atk. 32,4.15.18; Ps. 31,3; Iz. 17,10 ir k.); ant tos uolos stovi Izraėlis. — **(13)** *Bedievis ryja.* Norėdamas sužadinti Viešpaties pasigai-

videas malum, et respicere ad
iniquitatem non poteris: quare re-
spicis super iniqua agentes, et
taces devorante impio iustiorem
se? 14 Et facies homines quasi
pisces maris, et quasi reptile non
habens principem. 15 Totum in
hamo sublevavit, traxit illud in
sagena sua, et congregavit in rete
suum. Super hoc laetabitur et
exultabit. 16 Propterea immolabit
sagenae suae, et sacrificabit reti
suo: quia in ipsis incrassata est
pars eius, et cibus eius electus.
17 Propter hoc ergo expandit sa-
genam suam, et semper interfi-
cere Gentes non parcet.

Caput II. 1 Super custodiam
meam stabo, et figam gradum
super munitionem: et contempla-
bor, ut videam quid dicatur mi-
hi, et quid respondeam ad argu-
entem me.
2 Et respondit mihi Dominus,
et dixit: Scribe visum, et expla-
na eum super tabulas: ut percur-
rat qui legerit eum. 3 Quia ad-

tyrios, kad matytumei pikta, ir tu
negali žiūrėti į neteisybę; kodėl
tu žiūri į piktadarius ir tyli, kai
bedievis ryja teisesnį už save?
14 Tu padarei žmones kaip jūros
žuvis ir kaip šliužus, kurie netu-
ri valdovo. 15 Visa jis pakelia meš-
kere, traukia prie savęs savo tin-
klu ir surenka į savo rėtį. Tuo jis
linksminasi ir džiaugiasi. 16 To-
dėl jis atnašauja savo tinklui ir
aukoja savo rėčiui, nes jais parie-
bėjo jo dalis ir jo maistas buvo
skanus. 17 Dėl to tai jis ištiesia
savo tinklą ir niekuomet nesiliauja
smaugęs tautas.

2 perskyrimas. 1 Aš stovė-
siu savo sargyboje ir laikysiu pa-
statęs koją ant tvirtovės; aš žiū-
rėsiu, kad matyčiau, kas bus man
sakoma ir ką aš galiu atsakyti
tam, kurs mane bara.
2 Tuomet Viešpats atsakė man
ir tarė: Rašyk regėjimą ir išdės-
tyk jį ant plokščių, kad būtų ga-
lima jį greitai skaityti. 3 Nes re-

---

lėjimą, pranašas klausia, kaip jis gali pakęsti piktus kaldėjiečius, kad pažemintų žydus; jie, tiesa, nebuvo nekalti (vz. auk. 3.4 eil.), bet visgi buvo geresni už kaldėjiečius; žydų tarpe juk visuomet buvo ir teisingųjų; reiktų bent į juos atsižvelgti. — (14) *Kaip jūros žuvis...* Jei Dievas leistų visai sunaikinti žydus ir paliktų nenubaustus kaldėjiečius, tai žydų tauta būtų panaši į jūros žuvis ir šliužus, neturinčius *valdovo,* t. y. globojo, kuriuos gali gaudyti ir naikinti kiekvienas, kas tik nori; **(15)** kaldėjiečiai sugautų savo tinklais visus žydus, juos sunaikintų ir patys džiaugtųsi, **(16)** ne Dievui garbę jie duotų, bet garbintų savo jėgą. — *Aukoja.* Ebr. t.: degina smilkalus. — **(17)** *Dėl to tai...* Lengvas pasisekimas padrąsins kaldėjiečius pavergti ir smaugti taip pat kitas tautas; argi gali Dievas į visa tai ramiai žiūrėti?

(2,1) *Aš stovėsiu...* Pranašas yra įsitikinęs, kad jis gaus iš Dievo atsakymą; jis ragina pats save laukti ramiai ir susikaupus to atsakymo; jis laikysis taip, kaip žvalgas, kurs pastatytas aukštesnėje pilies vietoje budriai žiūri, kas dedasi aplinkui. — ***Tam, kurs mane bara.*** Ebr. t.: po mano skundos. Pranašas klausia pats savęs, kaip jis galės pasiteisinti, jei Dievas darys jam priekaištų dėl jo dejavimų. — (2) *Kad būtų galima..* Pranašas greitai gauna Viešpaties atsakymą. Jis turi jį taip aiškiai parašyti, kad skaitytojams nebūtų jokių kliūčių jį visą perskaityti. Ką pranašas turi parašyti, pasakoma 4 eil.; 3 gi eil. nurodoma priežastis, kodėl negana tas dalykas tik paprastu būdu paskelbti, kodėl reikia parašyti. — (3) *Nes regėjimas...* Anot ebr. t.: nes regėjimas stovi iki paskirtam laikui ir laukia galo, t. y. kas regėjimu vaizduoja-

huc visus procul, et apparebit in
finem, et non mentietur: si mo-
ram fecerit expecta illum: quia
veniens veniet, et non tardabit.
4 Ecce qui incredulus est, non
erit recta anima eius in semetip-
so: iustus autem in fide sua vivet.
5 Et quomodo vinum potan-
tem decipit: sic erit vir superbus,
et non decorabitur: qui dilatavit
quasi infernus animam suam: et
ipse quasi mors, et non adim-
pletur: et congregabit ad se om-
nes gentes, et coacervabit ad se
omnes populos. 6 Numquid non
omnes isti super eum parabolam
sument, et loquelam aenigmatum
eius: et dicetur: Vae ei, qui mul-
tiplicat non sua? usquequo et
aggravat contra se densum lu-
tum? 7 Numquid non repente
consurgent qui mordeant te: et su-
scitabuntur lacerantes te, et eris
in rapinam eis? 8 Quia tu spo-
liasti gentes multas, spoliabunt
te omnes, qui reliqui fuerint de
populis propter sanguinem ho-
minis et iniquitatem terrae civi-

gėjimas dar toli, bet gale jis pa-
sirodys ir neapvils. Jei jis sugai-
šta, lauk jo, nes jis tikrai ateis
ir nepavėluos. 4 Štai, kas yra ne-
tikintis, to siela netiesi jame; tei-
susis gi bus gyvas savo tikėjimu.

5 Kaip vynas apsvaigina ge-
riantį, taip bus puikiam žmogui;
jis neturės garbės. Jis išplečia,
kaip požemiai savo sielą ir yra
nepasotinamas, kaip mirtis; jis su-
renka prie savęs visas gimines
ir sutraukia prie savęs visas tautas.
6 Argi visi šitie nepradės dainuo-
ti apie jį pašaipos dainą, ar ne-
kalbės prieš jį patarlių ir ar ne-
sakys: Deja tam, kurs krauna kas
ne jo? Ar ilgam? Jis apkrauna sa-
ve tirštais purvais. 7 Ar nepakils
ūmai tie, kurie kąs tave, ar ne-
pabus, kurie draskys tave, ar ir
tu nebūsi jiems grobis? 8 Kadan-
gi tu apiplėšei daug tautų, plėš
tave visos, kurios bus likusios
iš tautų dėl išlieto žmogaus krau-
jo ir dėl neteisybės padarytos
šaliai, miestui ir visiems jų gy-

---

ma, savo laiku bus įvykinta, ir pats regėjimas tarsi veržiasi prie to, kad būtų įvykintas; bus gi įvykintas Dievo paskirtu laiku. — *Jei jis sugaišta:* jei tu to įvykinimo nematai taip greitai, kaip norėtumei. — (4) *Kas yra netikintis...* Anot ebr. t.: štai pasipūtus, netiesi yra jame jo siela; teisusis gi dėl savo ištikimybės tikėjimui bus gyvas. — Taip čia išreiškiamas bendras Dievo įstatymas, kurs toliau pritaikomas kaldėjiečiams ir žydams. Laimingo gyvenimo, gyvenimo pilno gėrybių ir Dievo palaimos, gali tikėtis tik teisusis, jei jis pasilieka ištikimas savo tikėjimui, pamaldžia širdimi laikosi Dievo ir jo pažadų ir kiekvienoje nelaimėje ieško sau paguodos toje ištikimybėje tikėjimui. Taip jis ir tūkstančio pavojų lieka nepaliestas, tuo tarpu kad prapultis ir sunaikinimas ateina ant visų, kurie nutolsta nuo šios gyvenimo taisyklės (plg. Žyd. 10, 30): ant pasipūtusių ir tų, kurie Dievo akivaizdoje nėra teisūs.

(5) *Kaip...* Pirmoji bendro 4 eil. išreikšto dėsnio dalis pritaikoma kaldėjiečiams. Išdidumas prigauna, veda į nelaimę, duoda kitiems progos tyčiotis. Kaldėjiečiai gi buvo žymūs savo išdidumu; be to, jie buvo žinomi, kaipo nemaži girtuokliai. Ebr. t.: vynas yra prigavikas, ir gyrpelnių karžygis niekuomet negyvens ramybėje. — *Nepasotinamas...* Požemiai (šeolis, mirusiųjų buveinė) niekuomet nesako gana (Pat. 30,16), ir mirtis niekuomet nesiliauja siautus — (6) *Tirštais purvais.* Ebr. t. anot kai kurių: užstatytomis gėrybėmis (kurias reikia grąžinti). — (8) *Kurios bus likusios.* Iš tų tautų, kurios kaldėjiečių buvo pavergtos ir kurios dar tebėra, atsiras keršintojų. Jų buvo pavergti ir persai, kaip

tatis, et omnium habitantium in ea. 9 Vae qui congregat avaritiam malam domui suae, ut sit in excelso nidus eius, et liberari se putat de manu mali. 10 Cogitasti confusionem domui tuae, concidisti populos multos, et peccavit anima tua. 11 Quia lapis de pariete clamabit: et lignum, quod inter iuncturas aedificiorum est, respondebit. 12 Vae qui aedificat civitatem in sanguinibus, et praeparat urbem in iniquitate. 13 Numquid non haec sunt a Domino exercituum? Laborabunt enim populi in multo igne: et gentes in vacuum, et deficient. 14 Quia replebitur terra, ut cognoscant gloriam Domini, quasi aquae operientes mare. 15 Vae qui potum dat amico suo mittens fel suum, et inebrians ut aspiciat nuditatem eius. 16 Repletus es ignominia pro gloria: bibe tu quoque, et consopire: circumdabit te calix dexte-

ventojams. 9 Deja tam, kurs renka neteisingą pelną savo namams, kad jo lizdas būtų aukštybėje, ir kurs tariasi apsisaugosiąs nuo nelaimės galios. 10 Tu sugalvojai savo namams gėdą, sumušei daug tautų ir tavo siela nusidėjo. 11 Nes akmuo iš sienos šauks ir medis, kurs yra pastatų sunėrimuose, atsakys. 12 Deja tam, kurs stato miestą kraujais ir įkuria pilį neteisybe. 13 Ar ne kareivijų Viešpaties bus padaryti šie dalykai? Nes tautos vargsta dideliai ugniai, ir giminės niekui ir pailsta. 14 Nes žemė bus pilna Viešpaties garbės pažinimo, kaip bangų, kurios dengia jūrą. 15 Deja tam, kurs duoda savo prieteliui gėralo, įpildamas į jį savo tulžies, ir nugirdydamas jį, kad pamatytų jo plikumą. 16 Tu būsi pilnas sugėdinimo užuot garbės, gerk gi ir tu ir apsvaik. Viešpaties dešinės taurė apsups tave ir sugė-

---

paaiškėja iš Jer. 25,9,25. — *Šaliai, miestui...:* ypač gi Jūdo šaliai, Jeruzalei ir Izraėliui. — **(9)** *Tam, kurs...* Turimas galvoje karalius. Lizdas labai aukštoje vietoje būna labai saugus, tačiau čia jis gal yra puikybės vaizdas. — **(10)** *Tu sugalvojai...* Juo aukščiau buvo kaldėjiečiai pakilę ir juo labiau pasitikėjo savo saugumu, juo daugiau bus karaliui gėdos iš jo nupuolimo, kurs bus juo gilesnis. — *Sumušei...* Plg. Jer. 50,23, kame kaldėjiečiai vadinami visos žemės kūju. — *Tavo siela...* Anot kai kurių: tu nusidėjai savo sielai. — **(11)** *Akmuo iš sienos...* Sienų akmenys ir rąstai kels savo balsą prieš prispaudėjus. Plg. Išganytojo žodžius Lk. 19,40. — **(12)** *Tam, kurs...* Deja Kaldėjos karaliui, kaipo visos tautos atstovui, kurs plėšdamas, žudydamas ir visus slėgdamas, renka turtus ir varu verčia pavergtuosius padėti jam jo statybose. Pastatytieji rūmai bus sunaikinti. — **(13)** *Argi ne...* Anot ebr. t.: štai ar ne nuo kareivijų Viešpaties ateina toks dalykas, kad tautos dirba ugniai ir t.t. — Tautos stato, kad parengtų ugniai medžiagos gaisro metu. — **(14)** *Garbės pažinimo.* Dievo numatytu kaldėjiečių žuvimu bus prirengtas tikrojo Dievo pažinimo išplatinimas, kurį kaldėjiečiai trukdė. Kai Babilonas bus nugalėtas, visiems paaiškės jo dievaičių niekingumas. Ypatinga Viešpaties garbė yra ta, kad žmonės jį pažintų, garbintų ir jam tarnautų. — *Kaip bangų...* Taip bus apdengta žemė Viešpaties garbingumo. — **(15)** *Prieteliui:* artimui. Kad gėralas greičiau apsvaigintų, į jį dedama tulžies ar nuodų. Toks gėralas pavergtoms tautoms buvo kaldėjiečių žiaurumas; varginamos, niekinamos jos turėdavo sugyvulėti. Dėl tokio bjauraus pasielgimo su pavergtaisiais laukia kaldėjiečius panaši bausmė. — **(16)** *Tu būsi...* Tu tareis padidinsiąs savo garbę, tačiau tu prirengei sau gėdą. — *Apsvaik.* Anot ebr. t.: pasirodyk plikas. — *Taurė:* rūstybės taurė, bausmė. Anot ebr. t.: dabar taurė Viešpaties deši-

rae Domini, et vomitus ignomi-
niae super gloriam tuam. [17] Quia
iniquitas Libani operiet te, et vas-
titas animalium deterrebit eos de
sanguinibus hominum, et iniqui-
tate terrae, et civitatis, et omnium
habitantium in ea. [18] Quid pro-
dest sculptile, quia sculpsit illud
fictor suus, conflatile, et imagi-
nem falsam? quia speravit in fig-
mento fictor eius ut faceret simu-
lachra muta. [19] Vae qui dicit lig-
no: Expergiscere: Surge, lapidi
tacenti: numquid ipse docere po-
terit? Ecce iste coopertus est au-
ro, et argento: et omnis spiritus
non est in visceribus eius. [20] Do-
minus autem in templo sancto
suo: sileat a facie eius omnis
terra.

dinimo vėmalas bus ant tavo gar-
bės. [17] Nes Libano neteisybė ap-
dengs tave ir naikinimas gyvulių
nubaidys juos dėl žmonių krau-
jo ir dėl neteisybės šaliai, mies-
tui ir visiems jų gyventojams.
[18] Ką padės drožtas paveikslas,
kad jį išdrožė jo dirbėjas, lietas
paveikslas ir netikras atvaizdas?
kad dirbėjas pasitiki savo išdir-
biniu ir dirba nebylius stabus?
[19] Deja tam, kurs sako medžiui:
Pabusk! nebyliui akmeniui: Kel-
kis! Argi jis gali pamokinti? Štai
jis aptrauktas auksu ir sidabru,
tačiau jo viduje nėra jokio kva-
po. [20] Bet Viešpats yra savo
šventoje bažnyčioje, jo akivaiz-
doje tegul tyli visa žemė.

2. Abakuko giesmė.

Caput III. [1] *Oratio Habacuc Prophetae pro ignorantiis.*

3 perskyrimas. [1] *Pranašo Abakuko malda dėl nežinojimo nuodėmių.*

---

nėje ateina ant tavęs ir gili gėda ant tavo garbės. Plg. Jer. 25,26. — **(17)** *Nes Libano...* Anot ebr. t.: nes smurto darbai Libane prislėgs tave ir skerdynės tarp gyvulių įvarys tau baimės. — Kaldėjiečiai iškirto Libano kalnuose daugybę medžių savo statybai (Iz. 14,7.8) ir gal sunaikino daugybę gyvulių, kurie ten ganėsi. Libano paminėjimu primenama Palestina (Jier.). — **(18)** *Ką padės...* Paskutinė ir svarbiausia priežastis, kodėl kaldėjiečiai ir jų karalystė turi žūti, yra jų stabmeldystė. Savo didybę jie laikė savo dievaičių nuopelnu ir platino jų garbinimą; todėl tikrojo Dievo garbė reikalauja, kad dievaičiai žūtų. — Eil. pradedama ironišku klausimu; kadangi dirbėjas turi tiek vargo su paveikslo padirbimu, tai jis turi laukti iš jo naudos; koki ji yra? — *Netikras atvaizdas.* Ebr. t.: melo mokytojas. — Dievas yra tiesa, dievaitis melas. — *Pasitiki...* Kaip gali tas, kurs dirba nebylį, negyvą stabą, pasavinti jam didesnę galią, negu sau pačiam? — **(19)** *Jis aptrauktas...* visas jo dieviškumas yra tas, kad jis auksu ar sidabru aptrauktas medis. Plg. Iz. 44,9—20; Bar. 6,7... — **(20)** *Viešpats...* Kilniu būdu pranašas skelbia tikrojo Dievo didenybę. — *Tegul tyli...* Tylėjimas yra pasidavimo ir tarnavimo ženklas.

3,1—19. Savo giesmėje Abakukas, pilnas baimės ir vilties, aprašo teisėjo atėjimą, nori žinoti atėjimo priežastį ir skelbia, kad Viešpats ateisiąs savo tautos gelbėti. Dievo teismo jis laukia su baime ir viltimi.

(3,1) *Pranašo...* Antraštė kaip kai kuriose psalmėse; toje antraštėje pasakoma, kas yra giesmės autorius, koks jos turinys ir nurodoma ypatinga jos rūšis. — *Malda.* Ebr. *thefillah,* malda plačia to žo-

2 Domine audivi auditionem tuam, et timui.
Domine opus tuum in medio annorum vivifica illud:
In medio annorum notum facies:
cum iratus fueris, misericordiae recordaberis.
3 Deus ab Austro veniet,
et sanctus de monte Pharan:
operuit caelos gloria eius:
et laudis eius plena est terra.
4 Splendor eius ut lux erit:
cornua in manibus eius:
Ibi abscondita est fortitudo eius:
5 ante faciem eius ibit mors.
Et egredietur diabolus ante pedes eius.
6 Stetit, et mensus est terram.
Aspexit, et dissolvit Gentes:

2 Viešpatie, aš išgirdau tavo žodį ir nusigandau.
Viešpatie, padaryk savo darbą gyvą metų viduryje,
metų viduryje padaryk jį žinomą;
kai tu rūstinies, atsimink savo gailestingumą.
3 Dievas ateis iš pietų,
ir Šventasis nuo Parano kalno.
Jo garbė apdengia dangų,
ir jo gyriaus yra pilna žemė.
4 Jo blizgėjimas, kaip šviesa,
spinduliai yra jo rankose;
ten paslėpta jo stiprybė.
5 Ties jo veidu eina maras,
ir sunaikinimas eina ties jo kojomis.
6 Jis sustoja ir matuoja žemę;
jis pažvelgia ir išsklaido tautas;

---

džio prasme. (Plg. Ps. 16,1; 85,1 ir k.) — *Dėl nežinojimo nuodėmių.* Pranašas maldauja, kad Dievas įvykintų, ką yra žadėjęs ir kad dėl žydu nuodėmių neatidėtų įvykinimo. Ebr. *'al-šigionoth* gal nurodomas giesmės ritmas. Plg. Ps. 7,1.

(2) *Tavo žodį:* ką tu davei man išgirsti apie bausmę žydams, kurią įvykinsi per kaldėjiečius, kad paskui nubaustumei ir juos pačius (Jieron. Teod.). — *Padaryk...:* įvykink savo nutarimą. — *Metų viduryje.* Pranašui labiausiai rūpi jo tautos išgelbėjimas. Jis norėtų matyti laukimo laiką (vz. auk. 2,3) sutrumpintą, kad bausmė ilgai nesitęstų. — *Gailestingumą:* nebausk rūstybėje, sušvelnink bausmę gailestingumu, suteikdamas malonės ir bedieviams, kad jie į tave grężtųsi. — LXX vertime šitos eil. tekstas toks: Viešpatie, aš išgirdau žinias ir esu nusigandęs; Viešpatie, aš apmąsčiau tavo veikalus ir esu labai nustebintas; tarp dviejų gyvūnų tu būsi pažintas; kai metas ateis, tu būsi parodytas; kai mano siela bus sumišus rūstybėje, tu atsiminsi gailestingumą. Toks teksto vertimas yra priimtas Bažnyčios liturginėse pamaldose (fer. VI in Parasceve, tractus post I prophetiam). Minimi tekste gyvūnai yra sandoros skrynios kerubai (Metod. Kir.). Kad jie reikštų du gyvuliu prie Kūdikėlio Jėzaus prakarto, šv. tėvai apie tai nieko nėra pasakę. — (3) *Dievas ateis...* Gražiausias Dievo pasirodymo aprašymas primena Dievo apsireiškimą Sinajaus kalne. Plg. Atk. 32,2 ir k. — *Iš pietų:* iš Sinajaus kalno šalies, kame buvo sudaryta teokratinė sandora. Ebr. t.: iš Temano. — Temanu vadinasi pietinė Idumėjos dalis. — *Šventasis:* kurs dėl savo begalinio šventumo nenutraukia savo padarytosios sandoros, kurs savo priešus sunaikins ir savo galingumą vėl parodys savo šventoje tautoje. — *Parano kalno.* Taip vadinasi šalis tarp Idumėjos ir pietų Palestinos; ta šalis buvo didelių Dievo veikalų liudytoja. Plg. Sk. 10,11; 13,1; 14,10. — Ebr. t.: šitos eil. gale dedamas žodis *Selah,* randamas tik psalmėse. Vz. Ps. 3,3 ir k. — (4) *Spinduliai...* Anot ebr. t.: blizgėjimas kap saulės šviesa eina iš jo rankos. — Gal čia yra aliūzija į tai, kaip Dievas yra parodęs savo garbingumą Mozei. Vz. Iš. 33, 23. — *Ten:* tame blizgėjime, toje šviesoje, jis pats yra pasislėpęs. — (5) *Sunaikinimas...* Anot ebr. t.: jo pėdomis seka svilinantis karštis, t. y. jo palydovai yra maras ir ugnis. Plg. Atk. 4,24; 9,3. — (6) *Jis sustoja ir...* Kaip tik jis pasirodo ir

et contriti sunt montes saeculi.
Incurvati sunt colles mundi,
ab itineribus aeternitatis eius.
7 Pro iniquitate vidi tentoria Aethiopiae,
turbabuntur pelles terrae Madian.

8 Numquid in fluminibus iratus es Domine?
aut in fluminibus furor tuus?
vel in mari indignatio tua?
Qui ascendes super equos tuos:
et quadrigae tuae salvatio.

9 Suscitans suscitabis arcum tuum:
iuramenta tribubus quae locutus es:
Fluvios scindes terrae:
10 viderunt te, et doluerunt montes:
gurges aquarum transiit.
Dedit abyssus vocem suam:
altitudo manus suas levavit.
11 Sol, et luna steterunt in habitaculo suo,
in luce sagittarum tuarum, ibunt in
splendore fulgurantis hastae tuae.
12 In fremitu conculcabis terram:
in furore obstupefacies Gentes.

amžini kalnai sutrupinami,
pasilenkia pasaulio kauburiai
po jo amžinybės žingsniais.
7 Aš matau Aitijopios padangtes nelaimėje,
Madiano šalies padangtės siūbuoja.
8 Argi tu, Viešpatie, užsirūstinai upėms?
arba ar tavo narsas prieš upes?
arba ar prieš jūrą tavo užsidegimas?
Tu sėdi ant savo žirgų,
ir tavo vežimai išgelbėjimas.
9 Tu stipriai įtempi savo kilpinį,
kaip esi prisiekęs giminėms;
upėms tu skeli žemę.

10 Tave išvysta ir dreba kalnai,
vandenų tvanas nuteka;
gelmė atsiliepia savo balsu,
giluma pakelia savo rankas
11 Saulė ir mėnulis sustoja savo būstinėje,
pasitraukia, kai tavo vilyčios šviečia, tavo žaibuojančios ietys blizga.
12 Rūstybėje tu mindai žemę,
narse tu labai išgąsdini tautas.

---

pažvelgia į teisiamąjį pasaulį, visa kas pajunta jo visagalybę. — *Amžini:* amžiais stovėję. — *Po jo amžinybės...:* Kaip ir kur jis visais amžiais ėjo ir veikė. — (7) *Aš matau...* Baimė apima Aitijopiją ir madianitus; net jų padangtės jaučia Dievo prisiartinimą. Kas 6 eil. buvo pasakyta apie tautas bendrai, čia paaiškinama pavyzdžiu: aitiopai eidavo dažnai kartu su aigiptiečiais, madianitai buvo Dievo tautos priešai. — (8) *Argi tu...* Teisėją pajunta visų pirma upės ir jūra. Taip čia daroma aliuzija į Viešpaties stebuklus Raudonojoje jūroje, Jordano ir Nilo vandenyse. Panašių vaizdų yra Ps. 105,9; 113,3. — *Tu sėdi...:* kai tu atsisėdi į savo kariškus vežimus ir pasiimi savo kilpinį, tu, nugalėdamas savo priešus, išgelbėsi savo tautą. Kariški Dievo vežimai yra debesys (Ps. 103,3), iš kurių atėjo ant aigiptiečių griausmas ir žaibai. — (9) *Esi prisiekęs giminėms:* kad išvaduosi savo tautą (Prad. 22,16; Ps. 76,17). Po šitų žodžių ebr. t. vėl yra *Selah.* — *Skeli žemę:* kad iš jos ištrykštų upės, kad jos sukiltų prieš bedievius (Prad. 7,11; Ps. 76,17). — (10) *Gelmė:* jūrų vanduo. — *Savo rankas:* didžiausias bangas. — (11) *Sustoja savo būstinėje...* Apie saulę ir mėnulį čia kalbama taip, lyg kad jie turėtų tam tikras patalpas, į kurias pasislepia, kai pradeda žaibuoti. Vilyčiomis ir ietimis vadinami žaibai, nuo kurių slepiasi dangaus žiburiai, net saulė ir mėnulis. — (12) *Rūstybėje...* Anot ebr. t.: užsidegime tu eini per žemę, rūstybėje tu sutriuškini tautas. — Tiesioginis Viešpaties pasirodymo tikslas yra nubausti pagonis, bet jis pasireiškia taip pat žy-

13 Egressus es in salutem populi tui:
in salutem cum Christo tuo:
Percussisti caput de domo impii:
denudasti fundamentum eius usque ad collum.
14 Maledixisti sceptris eius, capiti bellatorum eius,
venientibus ut turbo ad dispergendum me.
Exultatio eorum sicut eius, qui devorat pauperem in abscondito.
15 Viam fecisti in mari equis tuis,
in luto aquarum multarum.
16 Audivi, et conturbatus est venter meus:
a voce contremuerunt labia mea.
Ingrediatur putredo in ossibus meis,
et subter me scateat.
Ut requiescam in die tribulationis:
ut ascendam ad populum accinctum nostrum.
17 Ficus enim non florebit:
et non erit germen in vineis.

13 Tu išeini savo tautos gelbėti,
gelbėti draug su savo Pateptuoju.
Tu numuši šelmenį nuo bedievio namų,
atidengi juos nuo pamatų iki kaklui.
14 Tu prakeiki jo skėptrą, galvą jo kovotojų,
kurie kaip viesulas ateina išsklaidyti manęs.
Jų džiaugsmas, kaip to, kurs slapčia ryja beturtį.
15 Tu padarei savo žirgams kelią jūroje,
daugelio vandenų dumbluose.
16 Aš išgirdau ir mano viduriai sudrebėjo;
mano lūpos sudrebėjo dėl to balso.
Tegul puvėsis įeina į mano kaulus.
ir tegul kibžda manyje;
kad ilsėčiaus sielvarto dieną
ir žengčiau aukštyn pas mūsų prisirengusią tautą.
17 Nes fygmedis nežydės
ir nebus augmenų vynuogynuose

---

dų tautos išvadavimu. — (13) *Draug su savo pateptuoju.* Ebr. t.: galima versti taip: kad gelbėtumei savo pateptąjį: — teokratinį karalių, arba visą išrinktąją tautą. — *Numuši šelmenį...* Kaldėjiečiai yra tarsi dideli rūmai, kurių šelmuo yra karalius, sienos ir pamatai — tauta. Jie bus visai sugriauti nuo šelmens iki pamatų: turės žūti karalius ir jo tauta. — Ebr. t. šios eil. gale vėl yra *Selah.* — (14) *Jo skėptrą, galvą:* tą, kurs ką tik buvo pavadintas šelmeniu. Ebr. t. reiktų versti kitaip: perdūrei jo rykštėmis (ietimis) galvą jo kunigaikščių. Sakinio prasmė gali būti toki: Dievas atima iš bedievio kunigaikščio jo paties ginklus ir jais jį perduria; kaldėjiečiai žus jų pačių ginklais. — *Manęs.* Pranašas čia kalba visos savo tautos vardu. — *Jų džiaugsmas...:* piktas džiaugsmas dėl laukiamų laimėjimų. — (15) *Tu padarei...* Aliūzija į perėjimą per Raudonąją jūrą ir per Jordaną. Ten reikėjo nugalėti dvi kliūtis: vandens daugybę, ir kai vanduo pasitraukė, dugno dumblus. Abidvi kliūti pašalino Dievas. — (16) *Aš išgirdau...* Regėjimas pripildė pranašą didžiausios baimės. — *Dėl to balso:* dėl paskelbtosios žydų tautai bausmės (vz. auk. 2 eil.; 1,5...). — *Tegul puvėsis...* Anot ebr. t.: puvėsis įeina į mano kaulus ir aš drebu po savim (kur stoviu, nes aš turiu tyliai laukti sielvarto dienos, iki ateis prieš tautą tas, kurs ją užpuls. — Pranašą gąsdina ypač tą aplinkybė, kad jis, nors ir labai norėtų užstoti Izraelį, turi nieko nedarydamas laukti ateinančios nelaimės. Vulgatos tekste, anot kai kurių, pranašas prašo Dievą mirties, kad nereikėtų matyti tautos nelaisvės. — (17) *Nes fygmedis...* Pranašas liūdi, kad Palestinos kraštas

Mentietur opus olivae:
et arva non afferent cibum.
Abscindetur de ovili pecus:
et non erit armentum in praesepibus.
18 Ego autem in Domnio gaudebo:
et exultabo in Deo Iesu meo.
19 Deus Dominus fortitudo mea:
et ponet pedes meos quasi cervorum.
Et super excelsa mea deducet me victor in psalmis canentem.

darbas prie alyvmedžių apvils.
ir laukai neduos maisto;
avys iš avidžių bus paimtos,
ir nebus galvijų prie prakartų.
18 Tačiau aš linksminsiuos Viešpatyje.
ir džiūgausiu Dievuje, mano Išganytojuje.
19 Dievas, Viešpats mano stiprybė,
jis padaro mano kojas kaip briedžių;
jis nugalėtojas, veda mane į mano aukštumas giedoti jam psalmių.

---

bus kaldėjiečių ilgam laikui visai sunaikintas: didžiausias jos turtas fygmedžiai, alyvmedžiai iškirsti, vynuogynai ir laukai sunaikinti, gyvuliai atimti. — (18) *Tačiau...* Kad ir pilnas baimės bei liūdesio pranašas nenustoja vilties. Jo viltis Viešpatyje. — *Džiugausiu...* Ebr. t.: džiugausiu mano išganymo (išgelbėjimo) Dievuje. — (19) *Dievas...* Eil. pradžia labai primena didelio Dovido džiaugsmo giesmę. Ps. 17,33.34. — *Kojas kap briedžių:* kad galėčiau su šventu vikrumu greitai bėgti prie Dievo, kurs yra mano prieglauda. — *Jis nugalėtojas...:* Dievas, Abakuko ir jo tautos gelbėtojas, įkvėps jam džaugsmingų dėkojimo giesmių. — Bet ebr. t. čia sakoma visai kas kita: *lamenacceach bineginothai*, nugalėtojui (choro vedėjui) ant mano stygų prietaisų. Plg. Ps. 4,1 ir k. Pranašas šiais žodžiais norėjo pažymėti, kad jis skiria šitą giesmę liturgiai, ir kad ji reikia giedoti draug skambinant muziko prietaiso stygomis.

